

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 495/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. augusta 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť A. P., zastúpenej advokátom JUDr. Ondrejom Polákom, Železničná 90/12, Považská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 222/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. P. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2014 doručená sťažnosť A. P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ondrejom Polákom, Železničná 90/12, Považská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 222/2012.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 5. 12. 2012 som ako navrhovateľka podala na Okresný súd Pov. Bystrica proti odporkyni L. K. žalobu o ochranu vlastníctva a návrh na vydanie predbežného opatrenia. Podľa potvrdenia Okresného súdu v Pov. Bystrici zo dňa 6. 12. 2012 vec bola prijatá do podateľne o 12.47.08 hod., bola pridelená sudkyňi JUDr. Anne Kutišovej a pridelená sp. zn. 8 C 222/2012 (ide o senát JUDr. Anny Kutišovej).

Okresný súd v Považskej Bystrici uznesením zo dňa 17. 12. 2012 č. k. 8 C 222/2012 návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Uznesenie vydal sudca Okresného súdu Považskej Bystrice JUDr. Ladislav Vašut. Proti tomu uzneseniu som podala odvolanie, v ktorom okrem iného som namietla, že sudca JUDr. Ladislav Vašut nie je zákonným sudcom a že vo veci koná a rozhodnutie vydal nezákonný sudca. Namietla som porušenie príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 757/2014 o súdoch a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovateľka ďalej uvádza, že na základe jej odvolania Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 6 Co 8/2013 z 21. januára 2013 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že okresný súd znova rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia tak, že uznesením č. k. 8 C 222/2012-67 z 12. marca 2013 tento návrh zamietol, pričom uznesenie znova vydal sudca okresného súdu JUDr. Ladislav Vašut.

Okresný súd znova rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia tak, že uznesením č. k. 8 C 222/2012-67 z 12. marca 2013 tento návrh zamietol, pričom uznesenie znova vydal sudca okresného súdu JUDr. Ladislav Vašut.

Sťažovateľka vzápätí vzala návrh na vydanie predbežného opatrenia späť a vzala späť aj odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 12. marca 2013 podané krajskému súdu.

Krajský súd pripustil uznesením sp. zn. 6 Co 157/2013 zo 6. mája 2013 späťvzatie návrhu sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a konanie v časti o vydanie predbežného opatrenia zastavil.

Okresný súd návrh sťažovateľky na prerušenie konania z 21. mája 2013 zamietol uznesením č. k. 8 C 222/2012-147 z 9. apríla 2014. Po podaní odvolania proti označenému uzneseniu okresného súdu krajský súd zrušil uznesením č. k. 6 Co 514/2014-159 z 13. júna 2014 napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Podľa sťažovateľky okresný súd v dôsledku riešenia otázky zákonného sudcu nekoná vo veci samej, t. j. o žalobe, ktorú podala 5. decembra 2012, a *„prieťahy trvajú od začiatku konania až doteraz, t. j. najmenej 18 mesiacov“*.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„1. Základné právo A. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Považská Bystrica pod sp. zn. 8 C 222/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Považská Bystrica prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 222/2012 konal bez zbytočných prieťahov.

3. A. P. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10. 000 Eur /slovom desaťtisíc Eur/, ktoré je Okresný súd Považská Bystrica povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) Okresný súd Považská Bystrica povinný uhradiť A. P. právneho zastupovania vo výške 284,08 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ondreja Poláka, Advokátska kancelária, JUDr. Ondrej Polák, s. r. o. Železničná 90/12, Považská Bystrica do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky,

ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil doterajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy v namietanom konaní u predsedníčky okresného súdu 6. marca 2013. Jej sťažnosť smerovala voči konaniu o návrhu na vydanie predbežného opatrenia v čase, keď okresný súd o tomto návrhu už rozhodol, čo konštatovala aj predsedníčka okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľky v liste sp. zn. Spr 1507/2013 z 12. marca 2013, keďže okresný súd o návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 5. decembra 2012 v rámci 30-dňovej lehoty 17. decembra 2012 rozhodol tak, že ho zamietol. Sťažovateľka navyše vzala 12. marca 2013 návrh na vydanie predbežného opatrenia späť. Inú sťažnosť na prietahy predsedníčke okresného súdu, t. j. sťažnosť na prietahy v konaní vo veci samej sťažovateľka predsedníčke okresného súdu nepodala.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci (18 mesiacov od začatia konania) nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Sťažovateľka v konaní pred okresným súdom sťažnosť na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy okresného súdu smerujúcu proti konaniu vo veci samej (sp. zn. 8 C 222/2012) riadne nepodala. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

Ústavný súd v závere poukazuje na to, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu,

aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prierahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2014